

Valtuustoaloite 15.6.2022 Määräaikaisten opettajien kesäloman palkka

Valtuusto 15.06.2022 § 60

Vihreiden valtuustoryhmä ym. (yht. 20 kannattajaa) esittivät valtuustoaloitteessaan, että koko lukuvuoden työn tehneelle opettajalle maksetaan kesäajan palkka, vaikka viranhaltija palaisikin töihin. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että käytäntö ulotetaan myös muuhun koulun henkilökuntaan.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 15.09.2022 § 51

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Määräaikaiset opettajat

Opettajien palkkaus- ja työaikajärjestelmä poikkeaa opetusvelvollisuuteen perustuvan työaikamuodon ja vuosilomat korvaavan kesäkeskeytysjärjestelmän vuoksi kunnan muista työntekijöistä ja viranhaltijoista. Opettajien työaikajärjestelmässä lukuvuoden työt tehdään noin 38 viikon aikana. Muu aika vuodesta on nk. keskeytysaika, joka on palvelussuhteen aikana palkallista. Kesäkeskeytysaika, johon aloitteessa viitataan, on noin 10 viikkoa. Lukuvuoden aikana lyhytaikaiset keskeytysajat ovat yhteensä noin 4 viikkoa. Keskeytysaika rinnastuu palkallisena vapaana vuosilomaan. Opettajien keskeytysjärjestelmässä määräaikainen viranhaltija saa vuosilomaan rinnastuvaa palkallista vapaata jo palvelussuhteensa aikana.

Palkattaessa avoimen opettajan viran hoitajia, päätoimisia tuntiopettajia ja viransijaisia, Nurmijärven kunnan koulutuspalveluissa noudatetaan kunnanhallituksen henkilöstöjaoston 17.2.2016 §:ssä 10 päättämiä periaatteita:

Kaikki kelpoiset avoimen opettajan viran hoitajat ja päätoimiset tuntiopettajat, jotka työskentelevät koko lukuvuoden työajan, määrätään tehtäväänsä ajaksi 1.8.–31.7. Edellä mainittu koskee myös kaikkia erityisluokanopettajan tehtävään määrättyjä henkilöitä kelpoisuudesta riippumatta. Kelpoisella opettajalla tarkoitetaan tässä ohjeessa henkilöä, jolla on kelpoisuus mihin tahansa perusopetuksen tai lukiokoulutuksen tehtävään. Ei-kelpoiset avoimen opettajan viran hoitajat ja päätoimiset tuntiopettajat määrätään tehtäväänsä suunnittelupäivästä, jos se on ensimmäinen työpäivä, viikon 22 viimeiseen arkipäivään asti. Kelpoiset ja ei-kelpoiset viransijaiset määrätään tehtäväänsä virkavapaana olevan vakinaisen viranhaltijan virkavapausajaksi. Täten kaikkien perusopetuksen tai lukiokoulutuksen kelpoisuuden omaavien opettajien palkkaamisessa toimitaan jo nyt aloitteen esityksen mukaisesti kaikissa niissä tilanteissa, joissa se on mahdollista.

Lukuvuoden 2021–2022 työajan päättyessä 15 opettajaa keskeytti virkavapaansa ja palasi töihin kesäkeskeytyksen ajaksi. Mikäli heidän sijaisinaan toimineet henkilöt olisivat saaneet palkkaa myös kesä- ja heinäkuulta, tästä aiheutuvat kustannukset olisivat olleet tuolta ajalta sivukuluineen noin 102 500 euroa. Mikäli myös ei-kelpoiset opettajat saisivat palkkaa kesäkeskeytyksen ajalta,

palkkakustannus ko. viranhaltijoiden osalta kesä- ja heinäkuulta olisi arvion mukaan noin 160 000 euroa sivukuluineen.

Kunnassa työskentelevät opettajat ovat virkasuhteista henkilöstöä, joiden oikeusasema määräytyy lain 304/2003 mukaan (Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta). Tilanne, jossa määräaikainen opettaja otettaisiin myös kesäajaksi virkaan, josta vakituinen viranhaltija ei ole virkavapaalla, ei ole lain mukaan mahdollista. Yhdessä virassa ei voi olla samanaikaisesti virantoimituksessa kahta viranhaltijaa. Täten opettajalla on oikeus kesäajan palkkaetuisuuksiin vain, jos hänen palvelussuhteensa on tuolloin voimassa.

Opettajan kesäajan palkka ei ole korvausta tehdystä työstä, vaan se korvaa opettajien kesäkeskeytysjärjestelmässä vuosiloman, johon opettajilla ei ole oikeutta. Jos määräaikaisen opettajan palvelussuhde ei ole voimassa kesäkeskeytysaikana, hänelle maksetaan lomapäiväkorvausta, kuten vuosilomajärjestelmässä oleville maksetaan lomakorvausta.

Oikeuskäytännön mukaan opettajien kesäkeskeytysjärjestelmä, asiaan liittyvät virkaehtosopimuksen määräykset tai määräaikaisten opettajien ottaminen vain opetukselliselle ajalle, eivät ole lainsäädännön vastaisia. On myös huomattava, että työmarkkinaosapuolet (KT Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat ja Juko) eivät ole olleet erimielisiä siitä, että määräaikainen opettaja voidaan ottaa vain opetukselliselle ajalle, jos vakituinen viranhaltija keskeyttää virkavapaansa ja palaa virantoimitukseen kesäajaksi. Mikäli nykyiseen tilanteeseen halutaan muutosta, siitä päättäminen on edellä mainittujen työmarkkinaosapuolien, ei yksittäisen kunnan tehtävä.

Muu koulujen määräaikainen henkilökunta

Aloitteessa viitataan myös koulun muuhun määräaikaiseen henkilökuntaan, joka palkataan opetukselliselle ajalle, jolloin heille on tosiasiallisesti työtä. Muuhun määräaikaiseen henkilökuntaan sovelletaan Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) sijaan Kunta-alan yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES), joissa esimerkiksi vuosiloman määräytymisen säännökset ovat toisistaan poikkeavat. Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen alaisella henkilöstöllä on oikeus vuosilomaan, ja mikäli palvelussuhde ei vuosilomakaudella ole voimassa, käytetään kertyneet vuosilomapäivät palvelussuhteen aikana tai korvataan rahakorvauksena työehtosopimuksen ehdoin palvelussuhteen päätyttyä.

Työntajalla on aina yksiselitteinen toimivalta määrätä siitä, milloin palvelussuhde alkaa ja milloin se päättyy. Täten työnantajaa ei voi velvoittaa ottamaan palvelussuhteeseen ajalle, jolloin työpanosta ei tarvita tai maksamaan palkkaa ajalta, jolloin palvelussuhde ei ole voimassa.

Edellä esitetyn perusteella sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2023 talousarvioesitykseen ei sisälly määräaikaisten opettajansijaisten tai muun määräaikaisen koulun henkilökunnan kesäajan palkkakustannuksia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Palvelussuhdepäällikkö Reetta Kontio, puh. 040 317 2021

Asian käsittely

Lautakunnan jäsen Minna Aittakallio teki esittelijän esitykseen muutosesityksen seuraavasti: "Talousarvioon sisällytetään kelpoisten määräaikaisten opettajansijaisten tai muun määräaikaisen koulun henkilökunnan kesäajan palkkakustannukset. Perusteluina: kilpailuvaltti pätevien opettajien saamiseksi ja pitämiseksi sekä kunnan imago työnantaja positiivinen." Sanna Pasanen kannatti Aittakallion esitystä.

Muutosesityksen vaikutus sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvioon olisi arviolta 196 000 euroa vuonna 2023.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että JAA = Esittelijän pohjaesitys EI = Aittakallion muutosesitys
Äänestystulos:

JAA 7 (Ahonen, Alanne, Jansson, Lappalainen, Rantakulma, Suhonen, Korhonen)

EI 4 (Pasanen, Aittakallio, Ripatti, Ollila)

TYHJÄ 0

Päätös

Sivistyslautakunta päätti antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen esittelijän pohjaesityksen mukaisesti. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2023 talousarvioesitykseen ei sisälly eikä siihen esitetä määräaikaisten opettajansijaisten tai muun määräaikaisen koulun henkilökunnan kesäajan palkkakustannuksia.

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 220
1024/00.02.00.02/2022

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä sivistyslautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401
palvelussuhdepäällikkö Reetta Kontio, puh. 040 317 2021

Käsittely

Riikka Raekannas ilmoitti esteellisyydestä (intressijäävi, hallintolaki 28.1 § 3 kohta) osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon. Sirpa Rantala saapui kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Leni Niinimäki teki Sirpa Rantalan, Riina Mattilan, Harri Lepolahden ja Kalle Mustosen kannattamana seuraavan muutosesityksen: ”Talousarvioon sisällytetään määräaikaisten opettajien ja erityisluokanopettajien palkka. Perustelut; ylläpidämme positiivista työnantajakuva opetushenkilöstön pito- ja vetovoiman näkökulmasta tarkastellen. Vastoin aloitteen vastauksena, palkan maksaminen ei ole laitonta. Tästä on korkeimman hallinto-oikeuden päätös (diaarinumero 3059/3/15).”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta kunnanhallitus ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että
JAA= esittelijän pohjaesitys
EI= Niinimäen muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 6 (Hägg, Maijala, Sivula, Tapiolinna, Örling, Suomi)

EI 5 (Lepolahti, Mattila, Mustonen, Niinimäki, Rantala)

Kunnanhallitus päätti äänin 6 JAA – 5 EI hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti äänin 6 JAA – 5 EI hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Riikka Raekannas poistui esteellisenä (intressijäävi; hallintolaki 28.1 § 3 kohta) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Raekannaksen ollessa esteellinen puheenjohtajana tämän asian osalta toimi Maiju Tapiolinna.